

Preses relīze

ECA/14/46

Tūlītējai izplatīšanai

Luksemburgā, 2014. gada 22. oktobrī

ES ārējo darbību jomas revīzija – ES revidenti norāda jaunizveidotajai Komisijai uz aspektiem, kam jāpievērš uzmanība, piemērojot apvienošanas mehānismus

“Apvienošana ir nākamais nopietnais solis ES attīstības politikas finansēšanā. Darbojoties ierobežota budžeta apstākļos, jaunizveidotajai Komisijai nāksies krietni nopūlēties, lai maksimāli izmantotu iespējas, ko piedāvā aizdevumu piesaistīšana ES finansējumam,” norādīja par šo ziņojumu atbildīgais Palātas loceklis Karels Pinkstens [Karel Pinxten]. “Sevišķi svarīgi ir panākt, lai Komisija izmanto apvienošanu tikai tad, ja tā var skaidri pierādīt šīs metodes pievienoto vērtību. Revīzijas rezultāti liecina, ka līdz šim tas ne vienmēr ir izdevies,” Pinkstena kungs papildināja sacīto.

Gandrīz pusē revidēto projektu pierādījumi nebija pietiekami, lai varētu apstiprināt dotāciju pamatotību. Daudzos gadījumos bija indikācijas, ka ieguldījums būtu veikts arī bez ES iesaistīšanās.

Šodien publicētajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā ir sniegts pozitīvs vērtējums par reģionālo ieguldījumu mehānismu dotāciju un finanšu iestāžu aizdevumu apvienošanas struktūru un efektivitāti kopumā, tomēr ir norādīts arī uz vairākiem nopietniem jautājumiem, kuru risināšanu nedrīkst atlikt.

Pinkstena kungs norādīja uz riskiem, kas rodas, ja apvienošanu izmanto bez pienācīgas piesardzības: *“Pirmkārt, tas var izraisīt ES attīstības fondu izšķērdēšanu, ja subsidē programmas/projektus, kuri būtu īstenoti jebkurā gadījumā. Komisijai, kad tā izmanto apvienošanas instrumentus, ir jāpārlicinās, ka tā nekļūst par finanšu iestāžu “sponsoru”. Otrkārt, ja šo mehānismu piemēro, neievērojot piesardzību, apvienošana var izraisīt parādu nesamērīgu pieaugumu dažās trešās pasaules valstīs, kurām ir ierobežoti ieņēmumi savu parādu atmaksāšanai.”*

Komisija ir norādījusi, ka tā vēlas paplašināt apvienošanas mehānisma piemērošanu un ka šie pasākumi iekļaus ievērojamu attīstības atbalsta apjomu tuvākajos gados. Līdz 2013. gada 31. decembrim Komisija jau bija noslēgusi līgumus par vairāk nekā 1,6 miljardiem EUR reģionālo ieguldījumu mehānismu jomā.

Ziņojuma pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – preses sekretārs

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tālr.: (+352) 4398 45410 Mobilais tālr.: (+352) 621 55 22 24

E-pasts: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditors](https://www.youtube.com/EUAuditors) ECA eca.europa.eu

Piezīmes izdevējiem

ERP publicē īpašos ziņojumus visu gadu, un tajos ir atspoguļoti atsevišķu ES budžeta jomu vai vadības aspektu konkrētu revīziju konstatējumi.

Īpašajā ziņojumā Nr. 16/2014 “**ES ārpolitikas atbalstam paredzētās reģionālo ieguldījumu mehānismu dotāciju un finanšu iestāžu aizdevumu apvienošanas efektivitāte**” ir izvērtēta ieguldījumu mehānismu struktūra un pārvaldība un tas, vai apvienošanas mehānismi ir radījuši paredzētos ieguvumus.

Kopš 2007. gada Komisija ir izveidojusi astoņus reģionālos ieguldījumu mehānismus, kuri aptver visu Komisijas ārējās sadarbības sfēru. Tie apvieno Eiropas Attīstības fondu un ES vispārējā budžeta finansētās dotācijas ar aizdevumiem, galvenokārt no Eiropas attīstības finanšu iestādēm. Dažos gadījumos dalībvalstis veic arī tiešos ieguldījumus. Apvienošanas mērķis ir risināt ieguldījumu iespējas, parasti lieliem infrastruktūras projektiem, kas varētu būt dzīvotspējīgi, taču nepiesaista pietiekamu finansējumu no tirgus avotiem.

Palātas veiktajā revīzijā konstatēja, ka reģionālo ieguldījumu mehānismu dotāciju un finanšu iestāžu aizdevumu apvienošana ES ārpolitikas atbalstam kopumā ir bijusi efektīva. Palāta secina, ka reģionālie ieguldījumu mehānismi ir izveidoti labi, bet potenciālie apvienošanas ieguvumi netika pilnībā sasniegti, jo Komisijas īstenotajā pārvaldībā bija trūkumi.

Šajā ziņojumā Palāta ir formulējusi turpmāk uzskaitītos ieteikumus.

1. Komisijai jānodrošina, lai ES dotāciju piešķiršana būtu balstīta uz dokumentētu novērtējumu par to, ka dotāciju rezultātā tiek radīta pievienotā vērtība ES attīstības, kaimiņattiecību un paplašināšanās mērķu sasniegšanai. Šajā jomā Komisijai:

- a) jānodrošina pienācīgu pamatnostādņu pieņemšana un īstenošana, lai Komisija būtu iesaistīta visos apstiprināšanas un izpildes pārbaudes procesa posmos;
- b) aktīvāk jāpiedalās projektu identificēšanā un atlasē, īpaši ES delegāciju līmenī;
- c) jānodrošina, lai izpildvaldēm galīgajam apstiprinājumam iesniegtie dotāciju pieprasījumi attiektos tikai uz rūpīgi izstrādātiem projektiem un lai tajos būtu pilnīga informācija. Konkrētāk, dotāciju pieprasījumos izvērsti jāizklāsta vajadzība pēc dotācijām un to pievienotā vērtība un jāpaskaidro, kā ir noteiktas summas;
- d) jāsamazina apstiprināšanas procesa vidējais ilgums, izvērtējot, vai vienmēr ir vajadzīgi provizoriski apstiprinājumi.

2. Komisijai jāizmaksā finansējums tikai tad, kad saņēmējam līdzekļi ir vajadzīgi.

3. Komisijai jāuzlabo ES dotāciju īstenošanas uzraudzība. Šajā jomā Komisijai:

- a) jāievieš rezultātu mērīšanas sistēma, kurā iekļauti rādītāji ES dotāciju ietekmes novērtēšanai;
- b) jāsniedz skaidras norādes ES delegācijām par to uzdevumiem ES atbalsta uzraudzībā saistībā ar apvienotajiem projektiem;
- c) uz rezultātiem vērstas uzraudzības (ROM) procesā jāiesaista ES un Āfrikas infrastruktūras ieguldījumu fonds un jāpielāgo ROM metodes apvienošanas īpašajām iezīmēm.

4. Komisijai vairāk jāstrādā pie tā, lai nodrošinātu, ka ES finansējumam tiek veltīta pienācīga publicitāte, tas jā dara, definējot skaidras publicitātes prasības finanšu iestādēm un prasot ES delegācijām iesaistīties publicitātes pasākumos.